

Schriftelijke vragen aan het college (op basis van artikel 16 of artikel 55 Reglement van Orde)

Datum: 02-03-2026
Zaaknummer: 1271289
Steller van de vragen: Pieter Jacob Leenman
Politieke partij: SGP Molenlanden
Onderwerp: Luiden van de kerkklokken in Nieuw-Lekkerland
Portefeuillehouders: burgemeester Segers en wethouder Akkerman
Behandelend ambtenaar: Volbregt Smit
Toelichting: In Nieuw-Lekkerland vormt het luiden van de kerkklokken van de dorpskerk al generaties lang een vast onderdeel van het dorpsritme. Het slaan van de klok ieder uur en het luiden om 8.00 uur, 12.00 uur en 20.00 uur zijn diep verankerd in de lokale traditie en worden door veel inwoners ervaren als onderdeel van de identiteit en continuïteit van het dorp. Naar aanleiding van een klacht in 2023 over geluidsoverlast heeft het college besloten het luiden om 8.00 uur en 20.00 uur te beëindigen. Dit besluit is mede gebaseerd op een door de gemeente uitgevoerde enquête, waarvan volgens onze informatie de respons beperkt was en waarbij geen eenduidig draagvlak voor beperking zou zijn gebleken. Bij een aanzienlijk deel van de inwoners bestaat onvrede over het vervallen van de luidmomenten, zij overwegen een petitie te starten. Deze kwestie raakt daarmee niet alleen aan de ervaren hinder van individuele bewoners, maar ook aan de bescherming van cultureel-historische tradities, de wijze waarop draagvlak wordt vastgesteld en het bestuurlijk afwegingskader bij botsende belangen. De SGP-fractie acht het van belang dat hierover helderheid komt en stelt daarom de volgende vragen aan het college.
Vraag 1: Op basis van welk juridisch en beleidsmatig kader is besloten het luiden van de kerkklokken om 8.00 uur en 20.00 uur te beëindigen? Is hierbij getoetst aan landelijke regelgeving?

Antwoord 1:

Wij hebben inmiddels al weer ruim 2 jaar geleden naar aanleiding van een klacht van een inwoner van Nieuw-Lekkerland, gevolgd door verschillende bestuurlijke contactmomenten met deze inwoner, contact met de desbetreffende kerk en een naar aanleiding daarvan gehouden enquête, besloten om de kerkklok niet meer om 08.00 uur en 20.00 uur te luiden. In de begeleidende brief bij de enquête – zie bijlage 1 bij deze beantwoording – worden de verschillende perspectieven op het luiden van de kerkklok toen nog om 08.00 uur, 12.00 uur en 20.00 uur toegelicht. Korthedshalve verwijzen wij naar de inhoud van die brief. In deze brief hebben wij aangegeven een vervolg te zullen geven aan de reacties.

Uit de respons op de enquête bleek dat 54% koos voor het behouden van de traditie, 4% voor aanpassen en 42% voor totaal afschaffen. Er was dus sprake van min of meer even krachtige, maar tegengestelde opvattingen. Gelet daarop hebben wij gekozen voor de maatregel zoals vermeld en toegelicht in de eveneens bij deze beantwoording gevoegde brief van 9 januari 2023 (moet zijn: 2024; bijlage 2).

Voor wat betreft regelgeving zij vermeld dat voor het zogenoemde ‘religieuze luiden’ geen geluidsnormen gelden. Dit betreft het luiden voor het oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging of het bijwonen van godsdienstige of levensbeschouwelijke bijeenkomsten en lijkplechtigheden, en ook geluid in verband met het houden van deze bijeenkomsten of plechtigheden. Het overige luiden wordt gereguleerd door de zogenoemde ‘Bruidsschat bij het omgevingsplan’.

Vraag 2: Op welke manier is de afweging gemaakt tussen ervaren hinder en het algemeen belang van cultuur-historische tradities?

Antwoord 2:

Zie bijgaande brieven (bijlagen 1 en 2).

Vraag 3: Hoeveel formele klachten zijn er in totaal ontvangen over het luiden van de kerkklokken?

Antwoord 3:

Voor zover is na te gaan betreft het een formele klacht.

Vraag 4: Hoeveel inwoners hebben deelgenomen aan de door de gemeente uitgevoerde enquête over dit onderwerp. Wat was de exacte vraagstelling en wat waren de uitkomsten (percentueel en absoluut)? Klopt het dat de meerderheid van de respondenten zich uitsprak tegen beperking van het luiden?

Antwoord 4:

Zie bijgaande brieven (bijlagen 1 en 2).

Vraag 5: Acht het college de respons representatief voor het dorp Nieuw-Lekkerland? En wat is het verband tussen de respons, de uitkomsten van de enquête en het genomen besluit?

Antwoord 5:

Wij vinden de respons representatief voor dat deel van Nieuw-Lekkerland dat niet alleen de cultuurhistorische of anderszins lusten ervaart van het luiden van de kerkklokken, maar ook geconfronteerd wordt met door hen om verschillende redenen ervaren overlast van het geluid, bijvoorbeeld bij onregelmatige werktijden (nachtdiensten) en thuiswerken. Zoals uit bijgaande brief (bijlage 2) blijkt hebben wij mede gelet op de toezegging gevolg te zullen geven aan de respons op de enquête aan beide perspectieven recht willen doen.

Vraag 6: Erkent het college het luiden van de kerkklokken als onderdeel van het immaterieel cultureel erfgoed in gemeente Molenlanden?

Antwoord 6:

Wij beseffen dat er gebruiken zijn, gewoonten, tradities die per dorp kunnen verschillen en die vaak al een lange geschiedenis hebben. Ook als het om het luiden van kerkklokken gaat. Dat bepaalt mede het unieke karakter, de identiteit van de dorpen. Dit besef laat overigens onze plicht om in voorkomend geval botsende belangen zorgvuldig tegen elkaar af te wegen onverlet. Bovendien past het een betrouwbare overheid, ook als het gaat om nakoming van een belofte, daaraan gevolg te geven zoals in casu het geval is ten aanzien van de gehouden enquête en de belofte aan de respons gevolg te geven.

Vraag 7: Welke beleidslijn hanteert het college wanneer toekomstige individuele klachten botsen met bestaande tradities?

Antwoord 7:

Wij zullen elk geval op de eigen merites beoordelen juist omdat ook hiervoor al is vermeld dat elk dorp een eigen karakter heeft en dat koesteren wij. Het op wat voor manier dan ook 'over één kam scheren' met algemeen geformuleerde beleidslijnen doet daaraan afbreuk.

Vraag 8: Is het college bereid om het besluit te heroverwegen en deze traditie in ere te herstellen? Zo ja, op welke manier gaan jullie dit doen en kan de aangekondigde petitie daar behulpzaam bij zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8:

Wij hechten aan betrouwbaarheid en bestuurlijke consistentie. Alleen als evident sprake is van gewijzigde omstandigheden die zo zwaar wegen dat van ons redelijkerwijs niet verwacht mag worden vast te houden aan een ruim 2 jaar geleden genomen besluit zullen wij dat heroverwegen. Het enkele feit van een niet wezenlijk gewijzigde opvatting binnen de kring van inwoners die zowel de lusten als de lasten ervaart van het klokluiden zou daarvoor onvoldoende zijn.